

سازه های موثر بر مشارکت زنان روستایی استان خراسان جنوبی در برنامه های ترویجی امور دام

حسن علیپور^۱ محمد عباسی مود^۲

^۱ استادیار سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند،

مشارکت در برنامه های توسعه، بویژه توسعه روستایی اهمیت زیادی دارد، چرا که هیچگونه برنامه ای بدون مشارکت مردم نمی تواند به موفقیت نایل آید. این مسئله در مورد زنان روستایی اهمیت خاصی پیدا می کند، زیرا این افراد علاوه بر این که حدود نیمی از جمعیت روستاها را تشکیل دهند، به عنوان نیروی انسانی قابل توجه، نقش مهمی در تولید محصولات محصولات کشاورزی و غذایی و بطور کلی در فعالیتهای مختلف رایج در روستا دارند. تنگناها، موانع، مشکلات و محدودیت های موجود، موضوع مشارکت زنان در برنامه های توسعه روستایی را به مسئله پیچیده و بعنجه مبدل ساخته است. این تحقیق به منظور بررسی عوامل تاثیر گذار بر مشارکت زنان روستایی استان خراسان جنوبی در برنامه های آموزشی ترویجی امور دام با هدف شناسایی این عوامل صورت گرایش شد. در این راستا و با توجه به هدف تحقیق از روش تحقیق پیمایشی (Survey Research) استفاده و جمع آوری اطلاعات علاوه بر روشهای مطالعات کتابخانه ای، اسناد و مدارک از مشاهده، مصاحبه و همچنین پرسشنامه به عنوان اصلی ترین ابزار جمع آوری اطلاعات استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل ۵۰۳۱ نفر از زنان روستایی استان خراسان جنوبی می باشد که در سالهای ۱۳۸۶، ۱۳۸۷ و ۸۸ حداقل یکبار در برنامه های آموزشی ترویجی امور دام شرکت کرده اند. که بر اساس فرمول کوکران، حجم نمونه ۲۰۰ نفر تعیین گردید. نتایج و یافته های تحقیق حاضر حاکی از آن بوده است که براساس آزمون ضربی همبستگی اسپیرمن، بین متغیرهای مستقل نگرش اهالی روستا نسبت به مشارکت خارج از خانه و نگرش شوهر نسبت به کار همسر در مشارکت خارج از خانه و میزان مشارکت آنان در برنامه های ترویجی امور دام رابطه معنی داری نشان می دهد . نهایتاً، نتایج حاصل از تاثیر جمعی متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته میزان مشارکت زنان روستایی در برنامه های ترویجی امور دام از طریق رگرسیون چند متغیره نشانگر آن بوده است که متغیرهای سن، نگرش اهالی روستا نسبت به مشارکت زنان روستایی در خارج از خانه، گوش دادن به مدرسه رادیویی و تشویق همسر یا والدین زنان روستایی جهت مشارکت خارج از خانه، تاثیرات مشتی بر مشارکت زنان روستایی در برنامه های ترویجی امور دام داشته اند.

کلمات کلیدی: زنان روستایی، برنامه های آموزشی ترویجی ، مشارکت